

Regionalna Izba Obrachunkowa w Zielonej Górze

65-261 Zielona Góra, ul. Chmielna 13; tel. 68 329 19 00; fax: 68 329 19 03
www.zielonagora.rio.gov.pl e-mail: zielonagora@rio.gov.pl

Zielona Góra, 4 kwietnia 2022 r.

RIO.II.613.14.2022

Panie i Panowie
Marszałek Województwa Lubuskiego,
Starostowie Powiatów,
Prezydenci Miast,
Wójtowie i Burmistrzowie

Jednostki Samorządu Terytorialnego
Województwa Lubuskiego

Szanowni Państwo

W związku z licznymi pytaniami kierowanymi do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze dotyczącymi ujmowania w budżetach JST środków finansowych otrzymanych na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. z 2022 r. poz. 583 ze zm.) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej, w oparciu o stanowisko Krajowej Rady RIO, informuje, co następuje:

Środki Funduszu Pomocy

Na podstawie art. 14 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa został utworzony Fundusz Pomocy, z którego finansowane są zadania związane z pomocą obywatelom Ukrainy dotkniętym konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy, znajdującym się na terytorium Rzeczypospolitej.

Środki Funduszu Pomocy stanowią dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego i powinny być ujmowane w planie dochodów, a finansowane nimi zadania jako wydatki JST.

Jednostka samorządu terytorialnego zobowiązana jest do utworzenia odrębnego rachunku bankowego dla środków Funduszu. Zarząd (Wójt, Burmistrz, Prezydent Miasta) zobowiązani są do opracowania planu finansowego dla ww. wyodrębnionego rachunku dochodów.

Środki Funduszu Pomocy podlegają szczególnym zasadom wykonywania budżetu, o których mowa w art. 212 ust. 1 pkt. 8 ustawy o finansach publicznych i zgodnie z art. 237 ustawy o finansach publicznych powinny zostać wyodrębnione w uchwale budżetowej (lub w załączniku do uchwały budżetowej).

Środki z Funduszu Pomocy nie będą wykazywane w sprawozdaniu Rb-50.

Klasyfikacja budżetowa:

W zakresie rekomendowanej klasyfikacji budżetowej ww. środków, obowiązujące rozwiązania prawne nie umożliwiają zastosowania jednoznacznej klasyfikacji budżetowej w ramach planów dochodów i wydatków JST. Z uzyskanych od Ministerstwa Finansów informacji wynika, że prowadzone są prace nad zmianą rozporządzenia w sprawie klasyfikacji budżetowej polegające na

wprowadzeniu nowych paragrafów dochodowych i wydatkowych w tym zakresie. Za celowe wydaje się stosowanie rekomendacji dysponenta przekazującego te środki - Urzędu Wojewódzkiego.

W przypadku braku określonego stanowiska za zasadne uznać należałoby ujmowanie tychże środków po stronie dochodowej w § 270 Środki na dofinansowanie własnych zadań bieżących gmin, powiatów (związków gmin, związków powiatowo-gminnych, związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł (zgodnie ze wstępnymi zaleceniami Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej) lub w §097 Wpływy z różnych dochodów.

Natomiast wydatki finansowane z tych środków winny być ujmowane w paragrafach zgodnych z charakterem ekonomicznym wydatków.

Z uwagi na brak rozdziałów dedykowanych dla tego rodzaju pomocy wydaje się, że należy je ujmować w rozdziałach z końcówką 95 w różnych działach w zależności od kierunku wydatków np. 75095, 75495, 80195, 85295 (lub - w uzasadnionych wypadkach - w rozdziale 85231), 85395.

Mając doświadczenia w zakresie ewidencjonowania i rozliczania środków pochodzących z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, podkreślić należy, że zasadne jest szczegółowe dokumentowanie udzielanej pomocy oraz prowadzenie odpowiedniej ewidencji księgowej – zarówno w zakresie zadań finansowanych zarówno ze środków Funduszu Pomocy, jak również ze środków własnych JST. Odpowiednia ewidencja księgowa (prowadzona od 24 lutego 2022 r.) pozwoli na sprawną analizę uzyskanych przez jednostkę środków na ten cel, jak również umożliwi rozliczenie wszystkich poniesionych wydatków.

Upoważnienia dla organu wykonawczego

Zgodnie z art. 111 powołanej wyżej ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w celu realizacji zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa organ stanowiący może upoważnić wójta, burmistrza, prezydenta miasta, zarząd powiatu lub zarząd województwa do:

- 1) dokonania zmian w planie dochodów i wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego, w tym dokonywania przeniesień wydatków między działami klasyfikacji budżetowej,
- 2) dokonywania czynności, o których mowa art. 258 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
- 3) dokonywania zmian w wieloletniej prognozie finansowej oraz w planie wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego związanych z wprowadzeniem nowych inwestycji lub zakupów inwestycyjnych przez jednostkę, o ile zmiana ta nie pogorszy wyniku budżetu tej jednostki.

W sytuacji gdy organ stanowiący upoważni w powyższym zakresie organ wykonawczy, środki z Funduszu Pomocy na realizację zadań na rzecz pomocy Ukrainie, w tym obywatelom Ukrainy dotkniętym konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy, będą mogły być wprowadzane do budżetu zarządzeniami/uchwałami organu wykonawczego. Dotyczyć to może także wprowadzania do budżetu darowizn od osób fizycznych i prawnych. Należy podkreślić, że skorzystanie z tych upoważnień nie może skutkować zmianą wyniku budżetu, bowiem omawiana delegacja ustawowa jest implementowana w obowiązujący system finansów publicznych, który takich możliwości nie przewiduje.

Uchwała o zakresie pomocy obywatelom Ukrainy – art. 12 ust. 5 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa

Udzielenie pomocy obywatelom Ukrainy ze środków własnych JST, o której mowa w art. 12 ust. 4 wymaga uprzedniego podjęcia uchwały organu stanowiącego JST (art. 12 ust. 5), określającej zakres tej pomocy.

W ocenie KR RIO, co do zasady, uchwały te jako określające zasady rzeczowego wsparcia uchodźców pozostają w nadzorze Wojewodów.

Zgodnie z cytowanym art. 12 ust. 5 ustawy, organ wykonawczy JST lub związku zobowiązany został do określenia form i trybu udzielania ww. pomocy w zakresie określonym w ww. uchwale organu stanowiącego.

Zmiany w zakresie art. 242 i art. 243 ustawy o finansach publicznych – zasady pomniejszania wydatków bieżących – art. 110 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa):

Zgodnie z art. 110 ww. ustawy:

- przy ustaleniu relacji, o której mowa w art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, planowane wydatki bieżące pomniejsza się o planowane wydatki bieżące ponoszone w celu realizacji zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa w części, w jakiej nie są one finansowane środkami publicznymi otrzymanymi przez jednostkę na ten cel.
- po zakończeniu roku budżetowego ocena spełnienia zasady określonej w art. 242 ustawy o finansach publicznych następować będzie z uwzględnieniem wykonanych wydatków bieżących pomniejszonych o wykonane wydatki bieżące poniesione w celu realizacji zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa w części, w jakiej nie były one finansowane środkami publicznymi otrzymanymi przez jednostkę na ten cel;
- ustalając relację ograniczającą wysokość spłaty długu jednostki samorządu terytorialnego (określona w art. 243 ufp) na rok 2023 i lata kolejne, wydatki bieżące budżetu tej jednostki podlegają pomniejszeniu o wydatki bieżące poniesione w celu realizacji zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa w części, w jakiej nie są one finansowane środkami publicznymi otrzymanymi przez jednostkę na ten cel.

Mając powyższe na uwadze Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej wskazuje, że w celu ustalenia ww. relacji, wydatki bieżące poniesione w celu realizacji zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa w części, w jakiej nie są one finansowane środkami publicznymi otrzymanymi przez jednostkę na ten cel wykazywać należy w pozycji 10.11 wieloletniej prognozy finansowej – „Wydatki bieżące podlegające ustawowemu wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań” (podobnie jak miało to miejsce w wypadku wydatków bieżących ponoszonych w latach wcześniejszych na przeciwdziałanie COVID-19).

Stosowną informację dotyczącą ww. środków ująć należy w Objaśnieniach przyjętych wartości dołączanych do każdej uchwały/zarządzenia w sprawie zmiany WPF.

Mając powyższe na uwadze, jak również w aspekcie regulacji zawartych w art. 226 ustawy o finansach publicznych, w szczególności w zakresie obowiązku zachowania realistyczności wieloletnich prognoz finansowych, Kolegium Izby przypomina ponadto, że:

- w celu zachowania realistyczności prognoz i umożliwienia właściwej oceny realności prognozowanych kwot w Objasnieniach do WPF ujmować należy informacje o przyczynach znaczących odchyłeń prognozowanych wielkości (w głównej mierze istotnych wzrostów lub znacznych spadków kwot określonych grup dochodów i/lub wydatków) uzasadnionych faktyczną sytuacją jednostki;
- zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Finansów zawartymi w Metodologii opracowania WPF, do dnia 31 marca 2022 r. należało zaktualizować WPF, o wielkości dotyczące faktycznego wykonania roku 2021 r. , zgodnie z art. 243 ust. 2 pkt 4 ustawy o finansach publicznych .

Z poważaniem
Prezes Izby
Ryszard Zajązkowski